

OBSAH

I	PŘÍJEZD NA DOMINICU A O JEHO HLAVNÍM MĚSTĚ	5
	Příjezd do Roseau a ubytování — Koloniální Angličanky — Poloha města v rámci sopečných hor — Ráz města a jeho památnosti — Ostrov kolibříků — Kroj černochoů — Mladý černocho Cronji a jeho bohorovná pýcha — Hřbitov v den Věch Svatých.	
II	DOMINICA, POHÁDKA KARIBSKÉHO MOŘE	24
	Chvála Dominicy a jejích jedinečných půvabů — Ostrov ze všech nejkrásnější — Několik zeměpisných údajů o Dominice — Pohyb obyvatelstva — Layou Flats — Bídňá komunikace — Korunní a soukromé vlastnictví půdy.	
III	O PODNEBÍ DOMINICY A O JINÝCH NEJVĚCHČÍCH KOUTECH SVĚTA	42
	Ostrov věčného deště — Rozdíl srážek na pobřeží závětrném a návětrném — Rozdělení dešťů a teploty podle měsíců — Srovnání s dešťopisnými poměry Čech — Meteorologické záznamy z Roseau a z jiných stanic — Lakeside bezmála s 9.000 mm ročních srážek — Přivalový ráz dešťů — Hurikány — Nejvlhčí místa naší zeměkoule — Dominica obhajuje si primát v Novém světě — Poměry tepelné — Thermický rovník — Rozdělení teploty na severní polokouli od rovníka k pólu.	
IV	TŘI EPOCHY V HOSPODÁŘSKÉM VÝVOJI DOMINICY	65
	Vlivy francouzské při kolonizaci ostrova — Doba první: Pěstování kávovníku a vzrůstající blahobyť; roční vývoz šesti milionů liber kávy; pohroma způsobená bílou mouchou; rozvrat a naděje do budoucnosti — Doba druhá: Vláda cukrové třtiny neboli z blahobytu do úpadku — Rum národním nápojem ostrova — Pokusy o obnovu cukerního průmyslu — Kasie počistňující — Indigo — Dějiny kakaovníku na ostrově — Kokosovník — Vanilka a zázvor — Muškátovník — Kola — Tamarind — Pimentovník a Bay rum.	
V	CITRONÍKY, ZVANÉ LIMY, HLAVNÍ PRODUKT DOMINICY, A O JEJICH KATASTOFĚ.	83
	Vznik kultury limové a její dějiny na Dominice — Limy na Montserratu — Vývoz a výčet produktů limových — Co jsou limy? — Katastrofa kultur, způsobená houbou zvanou „Wither Tip“ — Naděje do budoucnosti.	

VI KACÍŘSKÉ ROZJÍMÁNÍ O BUDOUCNOSTI DOMINICY 109

Dominica jako zemědělský ráj v pojetí různých spisovatelů — Obtíže zemědělské v době přítomné — Nebezpečí, které plyne z uniformování kultur — Boj bílého člověka s džunglí — Co vyplývá z úvah o dnešním hospodářském stavu ostrova — Snadný život černochů a mulatů a jejich selské zahrádky — Záchrana přírodního rázu ostrova a její praktická cena.

VII NEJKRÁSNEJŠÍ BOTANICKÁ ZAHRADA ANTILL . . . 122

Botanická zahrada v Roseau, pýcha hlavního města — Rozčlenění zahrady a její dějiny — Palma Talipot s největší kyticí světa — Palmové aleje — Rozložitě samany — „Ohnivý strom“ a „Ženský Jazyk“ — Mahagon — Bambusy a palma poutnická — Malý výběr překrásného stromoví — Orleáník a jeho užitek — Panamský strom svíčkový — Obrovité kaktusy — Stromy jehličnaté a blahovičníky — Tropické rostliny užitkové.

VIII MALOMOCENSTVÍ A JEHO LÉČENÍ ROSTLINNÝMI OLEJI 146

Rozšíření malomocenství a jeho původce — Lepra v Západní Indii — Hruzné obrazy z isolační nemocnice pro malomocné — Uzlovitá a nervová forma této choroby — Rostliny poskytující léčivé oleje proti malomocenství — Taraktogenos — Hydnocarpus — Způsob léčení — Léčivé látky s hlediska chemického — Západoafrické gorli.

IX POTULKY KOLEM ROSEAU 166

Co skýtá Roseau turistovi — Bezuzdná povídavost černochů — Procházka při pobřeží mořském — Přímořská réva — Černošské čáry proti zlaté žíle — První vycházka do džungle — Pozemní krabové a o jejich domnělé jedovatosti.

X PRVNÍ VÝPRAVA DO NITROZEMÍ OSTROVA 182

Naše přípravy k výpravě do hor — Romantická dolina řeky Roseau — Kultury a džungle — Stromovité kapradiny a čarovné kapradiny blanatcovité — V horské dědině Laudatu — Náš domov v rámci nekonečných pralesů — Domorodá dřeva — Užitkové rostliny horských výšin — Lidové léčení — Ukázky ze života zvířat: kanci, kolibříci, obrovský roháč Dynastes, papoušci, žáby zvané horská kuřata, světlé kující brouci a j. — Plané yamy v džungli — Plachá Indiánka karibská.

XI KE KRÁTEROVÝM JEZERŮM FRESHWATER A BOËRI LAKE 206

Džunglí k Freshwater Laku — Staré báje o draku tam sídlícím — Dobrodružná výprava čarou divočinou džun-

gle ke kráterovému jezeru Boëri Lake — Překážky před samým cílem a jejich zdolání — Největší a nejmenší kolibrík Dominicy — Šťastný návrat — Hudba tropické noci v džungli.

XII DO KRÁTERU SOPKY GRAND SOUFRIÈRE S VROUCÍM JEZEREM A S HORKÝM GEJSÍREM 218

Horská džungle a její složení — Lagali, který roste jako epifyt ve vzdušných výšinách anebo jako strom — Chvála tropického lijavce v džungli — Přesnídávková řeka — Na okraji kráteru s Vroucím jezerem a gejsírem — Sestup do kráteru — Ellin gejsír a horský potok — U Vroucího jezera — Návrat.

XIII Z MINULOSTI VROUCÍHO JEZERA 242

Zprávy z XVIII. století o sopkách Dominicy, chrlicích hořící síru — První nepřesná zpráva o Vroucím jezeře z roku 1797 — Nešťastná výprava Mr. Watta z r. 1872, který chtěl napodobit Cameronovou cestu napříč Afrikou — Objevení Vroucího jezera a Ellina gejsíru novou expedicí v roce 1875 — Různá vyličení těchto divů — Výbuch Vroucího jezera roku 1880 — Tragedie Vroucího jezera r. 1901, končící ztrátou dvou životů lidských

XIV Z LAUDATU ZPĚT DO ROSEAU 263

Horské lijavce — Rozličné druhy gumovníků, jejich balzám a jiný užitek — Exkurse Dr. Johowa do našeho území — Americká biologická stanice v džungli — Kniha Symingtona Grievea o Dominice — Černoch, který se napřed zabil a pak se zpil rumem — Návrat koňmo do Roseau.

XV DRUHÁ VÝPRAVA DO NITROZEMÍ 277

Po motorce z Roseau do Layou village — Žralok pronásledující motorku — Hory, džungle a selské zahrádky — Dvě pobřežní osady — Obydlená jeskyně — Koňmo do Homewoodu — Náš domov na úpatí nejvyšší sopky Morne Diablotinu.

XVI V SRDCI HORSKÉ DŽUNGLE 288

Pták západu slunce — Divocí vepři — Aguti a opossum — Hadi — Černoch, jehož neprobudil had, který pozřel jeho nohu — Jedlé a léčivé ještěrky — Obrovské žáby jako pochoutka — Dva endemičtí papoušci — Bájemi opředený pták Diablotin — Pozemní krabi — Obrovitý roháč Dynastes Hercules — Jeho svatební tanec — Písečné blechy — Roztoči „Bêtes rouges“ a krutý zápas s těmito potvůrkami.

XVII ŽIVOT ROSTLIN V HORSKÝCH DŽUNGLÍCH 309

Náš pobyt v Homewoodu — Komunismus naší výpravy. a jak mu rozuměla kočka a pes — Výprava k řece Ma-

coucherie—Salto mortale přes osmimetrovou skalní stěnu — Jak jsem získal exemplář palmy pro herbář — Vegetace horských džunglí—Význačné stromy, keře, liany, epifyti a byliny—Šplhavá ostřice, která má vlastnosti břitvy a pilky.

XVIII Z HOMEWOODU PRALESY K ÚSTÍ ŘEKY MACOUCHERIE 330

Naše výprava dává sbohem Homewoodu—Desetihodinná cesta džunglí po horském hřebenu k ústí řeky Macoucherie — Planá vanilka a kulturně historické poznámky o vanilce pěstované—Nový, dosud neznámý typ džungle — Kraj při pobřeží se savanami a s kampaškem — Pohostiný dům Mr. Royera — Noc rušená moskyty — Opět na moři.

XIX DO PORTSMOUTHU A V PORTSMOUTHU A ODTUD ZPĚT DO ROSEAU 351

Zastávka na pobřeží u Point Roundu—Zdrobnělé kokůsky, mořské houby a korály — Vrtošivá motorka — Nádherný záliv prince Ruperta — Ráz města Portsmouthu — Barvitý západ — Prázdný náhrobek prince Ruperta — Cesta po moři zpět do Roseau — Pobřežní scenerie — Lapená dravá ryba — Tancující ryby.

XX STAROVĚKÉ A STŘEDOVĚKÉ BÁJE O ATLANTIDĚ A O NOVÉM SVĚTĚ 362

Výklad názvu kreolský — Čínský budhistický kněz, který objevil zemi Fu-Sang, neprávem ztotožňovanou s Mexikem — Výzkumné plavby skandinávských mořeplavců do Sev. Ameriky—Objevení Grónska a pevniny severoamerické — Co jsou Skraelingové? — Senekovo proroctví — Báje o Atlantidě a jejím zániku — Lodice zahnané z Ameriky k břehům evropským — Zprávy o mytických ostrovech sv. Brandana, Brésilu a Antilie — Předkolumbovské plavby do Nového světa — Jak vzniklo jméno Ameriky.

XXI O PRAOBYVATELÍCH ZÁPADNÍ INDIE A O MOHYKÁNECH KARIBSKÝCH INDIÁNŮ 371

První setkání Kolumbovo s Indiány — Aravakové a Karibové — Kultura vymřelých Aravaků — Zemi, domácí bužkové Indiánů — Indiánská legenda o původu slunce a měsíce — První žena — Báje o potopě světa — Zacházení s umírajícími a mrtvými — Duchové zemřelých — Rajský život Indiánů před příchodem Španělů — O náboženství Indiánů — Peklo útrap a konečné vyhubení Indiánů po objevení Nového světa—Barbarství Španělů k domorodcům — Bojovní Karibové jako lidojeři— Zbytek Karibů na Dominice — Karibský král s měsítní státní pensí deseti šilinků — Původní rozšíření Karibů a Aravaků—Dvojí

řeč Karibů — Tekestové — Dějiny Indiánů na Bahamských ostrovech, na Cubě, Haiti, Porto Ricu, Jamaicae a na Pannenských Ostrovech — O Indiánech Guyany.

XXII ČERNÉ A BAREVNÉ OBYVATELSTVO OSTROVŮ ZÁPADOINDICKÝCH 411

Černoši, mulati a jiní míšenci — Indiánské ženy kořistí Španělů — Dnešní mosaika ras v Západní Indii — Dnešní obyvatelstvo Cuby — Indové na Trinidadu — Nemoci domorodců — Malarie — Žlutá zimnice, její řádění a konečné potlačení — Filiariasis a elephantiasis — Oční neduhy — Malomocní — Nečistota ochranou — Nemoc Ainhum — Nepravé neštovice „Frambesie“ — Nehygienické bydlení — Pohlavní nemoci — Ploskonohost — Výživa domorodců — Rum národním nápojem — Kroj černochů — Národ bez morálky — Ukaž mi černocha a ukáži ti zloděje — Vliv misionářů a církví — Záliba pro veselí a pro parádu — Nemravnost žen — Černá a smíšená manželství — Povážlivá úmrtnost dětí — Péče plantážníků o děti otroků — Zhoubný vliv evropského šatstva — Atwood jako obhájce otrokářství — Vánoční oběti černochů na hrobech mrtvých — Mrskání důtkami obvyklý trest černochů — Marúni, uprchlí otroci — Krutý statut pro trestání otroků na ostrově St. Johnu — Černí otroci jako traviči — Poměr ras na Portu Ricu — Port Royal střediskem obchodu otroky — Právní postavení otroků na ostrovech Bahamských — Pověřivost černochů — Džambi (duchové) a Obeahové (zaríkováči) — Vyhánění nemocí — Vliv bílých osadníků na černé obyvatelstvo.

XXIII Z DĚJIN OSTROVA DOMINICY 470

Objevení Dominicy Kolumbem — Prvopočátky osídlení — Britské a francouzské nároky — Boj s Kariby a bratrovražda — Mír v Aix-La-Chapelle r. 1748 — Dominica podle jména neutrální, pak britská — Okupace francouzská od r. 1778 do r. 1783 — Hrozný útisk Britů — Potíže s marúny — Dominica v rukou Britů — Dva marné útoky Francouzů.

XXIV BITVA NA ŽIVOT A SMRT V ÚŽINĚ SVATÝCH 481

Nový Svět v rukou Španělů a Portugalců — Výzkumné plavby do Nového Světa po roce 1500 — Angličané, Francouzové a Holanďané na jevišti. Západní Indie — Kdo jsou Bukanyři — Ohrožená posice Britů v Západní Indii v roce 1782 — Na sedmdesát válečných korábů a pět tisíc děl v boji na život a smrt v úžině svatých — Rodney a de Grasse — Skvělé vítězství Britů.

- XXV BUĎ S BOHEM, NAŠE KRÁSNA DOMINICO 498
 Poslední dny v Roseau — Ještě jednou o bêtes rouges —
 Zpožděný parník Chignecto a snůška jeho nectností —
 Plavba kolem Martiniquu na Sv. Lucii.
- XXVI O MĚSTU CASTRIES A O PESTRÉ MINULOSTI SV.
 LUCIE 505
 Záliv u města Castries — Hora Vigie svědkem litého boje
 v r. 1778 — Krví zkropený Morne Fortune — Guvernér,
 který vyzrál na biskupa — Procházka po městě — Čer-
 noch, který odmítá bakšiš — Rušné dějiny ostrova — Kdo
 objevil Sv. Lucii? — Věčné boje mezi Angličany a Fran-
 couzi — Svatá s pestrá minulostí.
- XXVII ST. VINCENT, KOLÉBKA NEKLIDU 525
 Den na Barbadosu — Kingstown, hlavní město St. Vin-
 centu — Plaší Karibové — Obrovité kapky a indické
 mandlovníky — Kathedrála sv. Jiří — Nejstarší botanická
 zahrada v Novém Světě — Dvě chlebovníkové výpravy
 do Tichomoří — Maranta (Arrowroot) a bavlnk, nejdůle-
 žitější rostliny ostrova — Rozvrat třtinového průmyslu —
 Indiánský pohlavár, který daroval za hřebce ostrůvek.
- XXVIII Z DĚJIN ST. VINCENTU A O OSUDECH JEHO INDI-
 ÁNSKÝCH PRAOBYVATELŮ 539
 Ostrov neklidu, který má heslo „Mír a Spravedlnost“ —
 Objevení St. Vincentu — Domorodí Karibové, válečníci,
 piráti a lidojedi — Prvopočátky osídlení — Další dějiny
 ostrova — Boje mezi Francouzi a Angličany — Černí Ka-
 ribové — Boj s brigandy — Vyvezení pěti tisíc Karibů
 na ostrov Ruatan — Zánik Karibů.
- XXIX HORA, KTERÁ SE PROBOUZÍ JEDNOU ZA STO LET 546
 Sopka s nekalou minulostí — Hrozný výbuch Soufrièreu
 v březnu r. 1718 — Zprávy, že celý ostrov vyletěl do po-
 větří a zmizel — Líčení Daniela Defoea a poznámky jiných
 spisovatelů — Klid po jedno století — Nový mohutný
 výbuch r. 1812 — Průběh erupce — Zpustošení a škody —
 Sopečný příkrov stotřiceti stop — Suchá řeka a její zá-
 hada — Májový prašný dešť na Barbadosu — Tři mili-
 ony tun sopečného prachu — Katastrofa roku 1902 —
 Předchozí znamení — Vyvrcholení děsného výbuchu
 dne 7. května — Ohnivá smršť — Obraz zpustošení —
 Dva tisíce mrtvých a bezpočet raněných a popálených —
 Příčiny smrti — Loďka s černochoy na moři, zachváčena
 žhavou smrští — Nový prašný dešť na Barbadosu — Do-
 zvuky erupce.

XXX KOLEM GRENADIN NA GRENADU, NEJJIŽNĚJŠÍ
Z BRITSKÝCH OSTROVŮ NÁVĚTRNÝCH 581

Ostrovní bludiště Grenadin — Plavba podle ostrova Grenady — Mrtvý kráter, nyní přístav města St. George's, který se ozval ještě ze záhrobí — Přírodní scenerie Grenady — Půvaby města St. George's, rozděleného horským hřebenem v dvě části — Potulka městem a botanickou zahradou — Pes s duší, slzíci černocho a smějící se černoška — Rušné a často krvavé dějiny Grenady — Boje s Indiány — Tragedie kopce Morne Fédon — Zemědělství ostrova v minulosti a v přítomnosti.

REJSTRÍK VĚCNÝ I OBRÁZKOVÝ 609